

ke kompetenci říšského soudu (čl. 3 písm. a) st. zákl. zák. o říš. soudě čís. 143/67), musily by pokládány býti za soukromoprávní a podle toho s nimi býti nakládáno, ba sám § 105 úst. list. stal by se tím naprosto ilusorním, neboť když soukromoprávní nárok odkázán jest před správní úřady, musil by proto pokládán býti za veřejnoprávní a na § 105 by nikdy nedošlo. Než rozhodnutí nejvyššího správního soudu, že jde o soukromoprávní nárok a tedy o případ § 105 ústavní listiny jest podle § 4 zák. z 25. října 1925, čís. 217 sb. z. a n. pro řádné soudy závazné, t. j. ony musí uznati, že je tu jejich kompetence podle § 105 ústavní listiny. Než význam rozhodnutí nejvyššího správního soudu omezen jest zákonem právě jen na tuto formální otázku kompetence, neboť cit. § 4 má za účel řešiti kompetenci mezi soudy a správními úřady s pominutím konfliktního senátu, avšak nemůže stvořiti hmotněprávní nárok tam, kde ho není, kde ho zákon odpírá, neboť takový hmotněprávní význam mu zákon propůjčiti nechtěl a nepropůjčil. A právě proto bylo nutně třeba, prokázati povahu nároku a jeho po předpisu zákona již nastalou vyřízenost. Řádné soudy musí tedy uznati svou kompetenci, ale otázku, zda nárok jest přípustný, posuzují samy a otázka ta spadá v jedno s otázkou přípustnosti žaloby. Že otázka příslušnosti úřadu je docela jiná než otázka přípustnosti právního prostředku, vyloženo je podrobně v rozhodnutí čís. 6873 sb. n. s., na něž se odkazuje a nezbyvá, než i zde rozhodnouti případ stejně, jako se stalo tam, nepopírajíc totiž příslušnost odmítnouti žalobu pro její nepřípustnost. Neboť i kdyby se věc jakkoli projednala, vždy na konec dojde na to, že peníz ministrem spravedlnosti přiznaný má podle úmyslu zákona míti platnost konečnou a že ho nelze zvyšovati, tak ale všecko pojednání je holou zbytečností a nutno říci, že kde (a priori, už mocí zákona) není nároku, není ani právního prostředku k jeho uplatnění, že prostředek ten — zde žaloba — jest nepřípustný. Doložiti jest jen, že otázka ta, ovšem po rozhodnutí nejvyššího správního soudu nesprávně poznačená jako otázka přípustnosti pořadu práva, byla soudním usnesením ze dne 14. září 1928 učiněna předmětem odděleného pojednání a rozhodnutí.

Čís. 8653.

Na nedoplatky příspěvků k okresní nemocenské pokladně z doby před 1. lednem 1927 nelze použití předpisů zákona o přímých daních osobních ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. Tyto nedoplatky jest přikázati podle zákona ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. zák.

(Rozh. ze dne 25. ledna 1929, R I 1044/28.)

Okresní nemocenská pojišťovna přihlásila k rozvrhu nejvyššího podání za nemovitost, prodanou v exekuční dražbě dne 30. dubna 1928, zadrželé příspěvky za dobu od 1. ledna 1925 do 30. dubna 1928. Soud první stolice přikázal okresní nemocenské pojišťovně zadrželé pří-

spěvky jen za dobu od 1. dubna 1926 do 30. dubna 1928. D ů v o d y: Okresní nemocenské pojišťovně přikázány byly k hotovému zaplacení v pořadí výsadním nedoplatky na příspěvcích podle výpisu z konta dlužníků ze dne 7. září 1928, připojeného k přihlášce této věřitelky ze dne 28. září 1928 a to nedoplatky za dobu posledních 18 měsíců ode dne příklepu nazpět počítajíc, t. j. za období od 1. listopadu 1926, do 30. dubna 1928, vůbec, nedoplatky pak za předcházejících 18 měsíců, t. j. za období od 1. května 1925 do 31. října 1926, jenom potud, pokud nedoplatky ty nejdéle v jednom roce po dospělosti knihovně byly zajištěny, a konečně i úroky a útraty těchto nedoplateků; nedoplatky této starší skupiny jsou sice knihovně zajištěny sub pres. 8. března 1927 na realitách, za celou uvedenou dobu 18 měsíců, ale podmínce další, t. j. podmínce, by zajištění se stalo nejdéle do jednoho roku po splatnosti příspěvků, vyhovují jenom příspěvky za dobu od 1. dubna 1926 do 31. října 1926, pročez také jenom tyto nedoplatky za čas od 1. dubna 1926 do 31. října 1926 k hotovému zaplacení v pořadí výsadním byly přikázány. Přikázání toto opírá se o tatáž zákonná ustanovení, jako ohledně nedoplatku na dani výdělkové, jakož i dále na ustanovení zákona o nemocenském pojištění dělníků ze dne 30. března 1888, čís. 33 ř. zák. a dvorského dekretu ze dne 4. ledna 1836, čís. 113 sb. zák. s. R e k u r s n í s o u d přiznal zadrželé příspěvky i za dobu od 1. května 1925 do 31. března 1926. D ů v o d y: Podle ustanovení § 173 a 282 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. o pojištění zaměstnanců požívají příspěvky okresní nemocenské pojišťovny s příslušenstvím v exekučním řízení téhož přednostního pořadí, jako nedoplatky daní a veřejných dávek. Podle ustanovení § 265 zákona o daních přímých ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n. požívají daně a veřejné dávky přednostního práva po dobu tří let ode dne příklepu počítáno, a to dávky splatné zadrželé po dvě léta ode dne příklepu bezpodmínečně, dávky starší, tedy za 3. rok zadrželé tenkrát, když byl nedoplatek příspěvků, a to splatných, knihovně zajištěn nejdéle do dvou let po splatnosti. Tato ustanovení zákona čís. 76 z roku 1927 počala působiti podle ustanovení čl. XVI. dne 1. ledna 1927. V tomto případě přihlásila stěžovatelka okresní nemocenská pojišťovna, zadrželé pojišťovací příspěvky od 1. ledna 1925. Příklep byl udělen vydražiteli dne 30. dubna 1928. V důsledku toho podle citovaného ustanovení přísluší zadrželým příspěvkům přednostní právo za dobu od 30. dubna 1925 do 30. dubna 1928 podle podmínek § 265 cit. zákona. Poněvadž jde o příspěvky zadrželé z doby před 1. lednem 1927, má prvý soudce za to, že ustanovení zákona čís. 76 z roku 1927, ustanovení § 265, neplatí a že platí předpisy starší, podle kterých zadrželé příspěvky přikázal. Soud rekursní s tímto názorem prvního soudce nesouhlasí, maje za to, že v tomto případě, an příklep byl udělen vydražiteli 30. dubna 1928, v druhém roce působnosti zákona čís. 76 z roku 1927, nutno přednostní právo posuzovati již podle ustanovení § 265, poněvadž rozhodným jest den udělení příklepu a úhrn zadrželých příspěvků v této době již splatných, tedy celková splatná pohledávka, nikoliv den splatnosti jednotlivých měsíčních příspěvků,

k níž jen přihlížeti nutno při výpočtu. Poněvadž celková pohledávka stěžovatelky v den příklepu 30. dubna 1928 spadá do doby, kdy citovaný zákon již působil, rozhodují jeho předpisy, ustanovení § 265, při posuzování přednostního práva pro celou pohledávku stěžovatelky, za tři léta ode dne příklepu zpět počítáno. Nutno dále zkoumati, zda podmínky knihovního zajištění jsou splněny, pokud jde o příspěvky splatné ve třetím roce. Stěžovatelka přihlašuje příspěvky za dobu od 1. ledna 1925 do 7. září 1928 a vykazuje také splátky. Podle citovaného ustanovení patří stěžovatelce v přednostním pořadí příspěvky zadrželé za 2 léta, t. j. od 30. dubna 1926 do 30. dubna 1928 bezpodmínečně a za rok od 30. dubna 1925 do 30. dubna 1926 jen, byly-li knihovně zjištěny v době dvouleté od splatnosti příspěvků počítáno. Poněvadž se knihovní zajištění zadrželých příspěvků na nemovitostech dlužníků stalo 8. března 1927, jest zřejmo, že ve lhůtě dvouleté byly zajištěny příspěvky splatné 30. dubna 1925 až do 30. dubna 1926. Přísluší proto stěžovatelce příspěvky od 1. května 1925 do 30. dubna 1928 s přísl.

N e j v y š š í s o u d obnovil usnesení prvního soudu.

D ů v o d y:

Pohledávka okresní nemocenské pojišťovny, o jejíž přikázání z nejvyššího podání se jedná, nevznikla teprve po 1. lednu 1927, za působnosti zákona ze dne 15. června 1927, čís. 76 sb. z. a n. o přímých daních, který jest podle ustanovení § 173 zákona ze dne 9. října 1924, čís. 221 sb. z. a n. rozhodný co se týče přednostního práva nemocenského pojistného, nýbrž v dotyčné pohledávce jsou zahrnuty též nedoplatky příspěvků na nemocenské pojištění z doby před 1. lednem 1927. Na tyto nedoplatky, protože působnost uvedeného zákona o přímých daních stanovena jest (čl. XVI. uváděcích ustanovení) toliko od 1. ledna 1927 a rozšíření zpětné působnosti na dobu ještě dřívější bylo by proti zásadě, že zákony nepůsobí zpět (§ 5 obč. zák.), nelze použití předpisů zákona o přímých daních čís. 76/27 a proto právem první soud přiřkl dlužné nemocenské příspěvky z doby před 1. lednem 1927 podle zákona o výdělkové dani ze dne 25. října 1896, čís. 220 ř. z. do 1. ledna 1927 platného (srovnej judikát čís. 150 bývalého nejvyššího soudu, sbírka Gl. U. n. ř. čís. 1197) a přikázal okresní nemocenské pokladně dlužné příspěvky na pojistném jen, pokud spadaly do doby 18 měsíců před příklepem, pokud se týče do doby jednoho roku před jejich knihovním zajištěním (§ 76 zákona čís. 220/96). Přikázání příspěvků z doby starší soudem rekursním není po právu a bylo proto dovolacímu rekursu, jenž se tomu brání, vyhověti a se usnésti, jak se stalo.

Čís. 8654.

Příslušnost podle § 87, druhý odstavec, j. n.

»Zvláštním závodem« jest závod, jenž se v poměru k hlavnímu závodu těší jisté samostatnosti co do své působnosti, jsa nadán zvláštní